

Sokolovat!

Historie Sokola je neodmyslitelně spjata s celou řadou významných osobností. Na prvním místě je třeba jmenovat prvního československého prezidenta T. G. Masaryka. Zanícený sokol tvrdil, že bez nějakého sportu nemůže zdravý člověk žít a vybízel: „Sokolovat! Já sám sokoluju, začal jsem sokolovat od 13. roku, buď v Sokole nebo doma.“ O sokolech říkal: „Každý pravý, uvědomělý sokol bude strážcem, tedy politickým a sociálním pracovníkem naší republiky, naší demokracie.“ Sokolská organizace byla v průběhu své historie třikrát zakázána, vždy v okamžicích, kdy se znelíbily ryze demokratické a svobodomyšlné principy, na nichž byla vybudována. Poprvé se tak stalo na prahu 1. světové války v roce 1915. Konec války zastihl sokoly v roli první armády nového demokratického státu. Druhý zákaz přišel v roce 1941 bezprostředně po příchodu Reinharda Heydricha do protektorátu. Sokolové se ale vzpamatovali i z krutých represí období 2. světové války. Třetí a nejdelší zákaz přišel po únoru 1948, kdy sokolské ideály nevyhovovaly komunistické totalitě. Přišel 17. listopad 1989 a sokolové opět stáli u zrodu nové československé demokracie. Česká obec sokolská dnes sdružuje v 45 župách na 180 000 cvičenců a cvičenek. Více než polovina členské základny je mladší 26 let. Stejně jako před 150 lety se ale nejedná jen o čistě tělovýchovnou organizaci. Tělesná výchova a sport jsou sice logickým základem činnosti Sokola, neméně významná je ale i činnost vzdělávací, která všem sokolům a sokolkám připomíná původní myšlenky zakladatelů Sokola i slavný odkaz jejich pokračovatelů. Díky znalosti historie Sokola dobře vědí, co by znamenal příchod další diktatury. Snad se malým střípkem tohoto úsilí stala i výstava, kterou jste právě shlédli...

Do Sokol!

The history of Sokol is intrinsically linked with many prominent personages. First of all, we have to mention the first Czechoslovak President, T. G. Masaryk. He was a dedicated Sokol member and he used to say that a healthy man cannot live without sport and he urged: *“Do Sokol! I do Sokol, I started going to Sokol when I was thirteen. Be either at Sokol, or at home!”* He used to say about Sokols: *“Every true, conscious Sokol member will be a guardian, a political and social worker of our Republic, of our democracy.”*

The Sokol organisation was banned three times during its existence; always when the democratic and liberal principles on which it stood displeased those in power. Firstly, it happened on the threshold of WWI in 1915. At the end of the war, Sokols performed the role of the first army of the new democratic state. The second ban came in 1941, immediately upon the arrival of Reinhard Heydrich in the Protectorate. However, Sokols also recovered from the cruel repressions of WWII. The third and longest ban came after February 1948, when the communists did not find the Sokol ideals accommodating. Then 17 November 1989 came and Sokols, once again, stood at the birth of a new Czechoslovak democracy. Today, the Czech Sokol Society associates about 180,000 athletes in 45 counties. More than half the membership is below the age of 26 years. And just like 150 years ago, it is not only a sports organisation. Physical education and sports are the logical basis of the Sokol activity, but its educational activity is also important – it reminds all Sokol members of the original ideals of the Sokol founders, as well as the legacy of their successors. Thanks to the knowledge of Sokol history, members know very well what another dictatorship would mean. The exposition that you have just seen is a small piece of Sokol's efforts...

Prezident T. G. Masaryk předvádí v Topolčiankách v roce 1926 ve svých 76ti letech, co si představuje pod pojmem „sokolovat!“

President T. G. Masaryk demonstrating what he means by “Do Sokol!” aged 76 in Topolčianky in 1926